

Til: Formannskapet og Kommunestyret
Fra: Rådmann
Sak: Årsregnskapet for 2011 - Avviksanalyse
Dato: 13.april 2012

Avviksanalyse for regnskapsåret 2011

SAMMENDRAG

Denne rapporten gir en statusbeskrivelse av Lillehammer kommunes økonomiske situasjon pr. 31.12.2011. Avviksanalysen beskriver i hovedsak avvik i forhold til justert budsjett 2011.

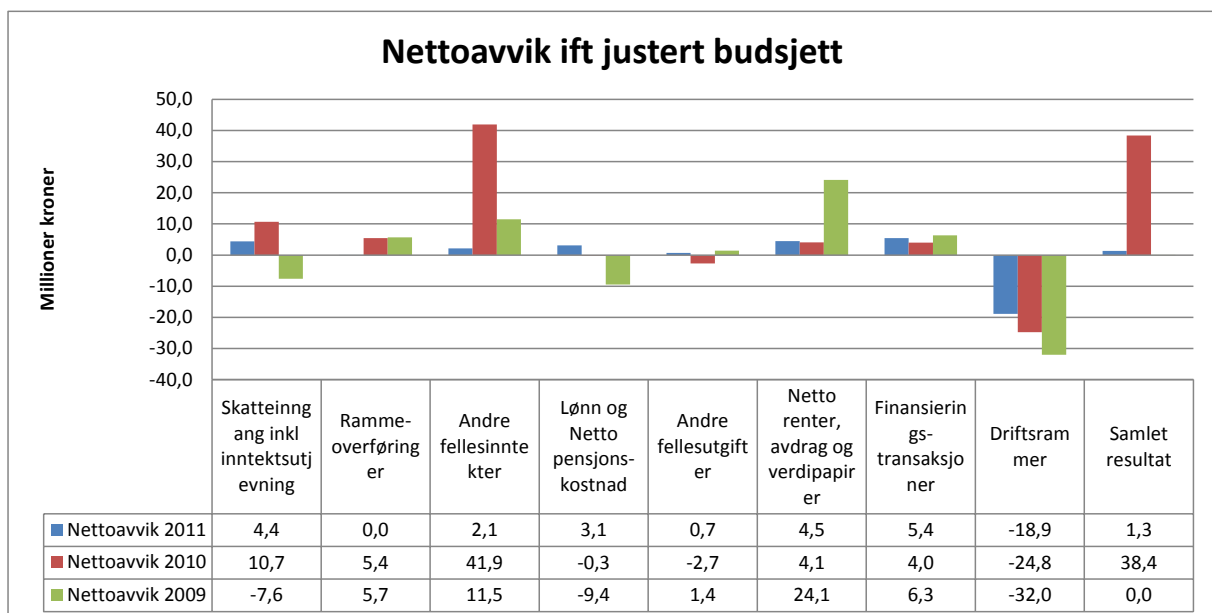
Lillehammer kommune hadde et positivt resultat på 1,3 mill. kroner for 2011. Del 2 i rapporten viser likevel fortsatt utfordringer på driftssiden.

Figur 1 viser hvordan budsjettavviket fordeler seg på de ulike hovedpostene i 2011, 2010 og i 2009.

Det vises til detaljert forklaring senere i dokumentet.

På de neste sidene gjennomgås og forklares avvik mellom regnskap og budsjett for de enkelte bevilgningsområder og den kommunale fellesskassen. Med avvik menes regnskapsmessig avvik i.f.t. justert netto budsjetttramme, da etter de budsjett-oversiktene som kommunestyret vedtok for 2011.

Oversiktene gir ikke grunnlag for å sammenligne aktivitetsnivå som ligger i henholdsvis opprinnelig og justert budsjett. Eksempelvis er tjenesteområdene kompensert gjennom budsjettreguleringer for økte lønnsutgifter som følge av lønnsoppjøret.

Om opprinnelig og justert budsjett

Kommunestyret vedtar årsbudsjettet innen utgangen av kalenderåret før det kommende budsjettåret. I budsjettet ligger det til grunn en rekke målsetninger og ikke minst forutsetninger som er grunnlaget for en oversikt over inntekter, utgifter og avsetninger for det kommende året.

Budsjettet skal etter Kommunelovens § 46 være oversiktlig, realistisk og komme med et driftsresultat som dekker renter, avdrag og nødvendige avsetninger. For bevilgninger som vedtas av kommunestyret kan det gjøres fradrag for tilhørende inntekter, slik Lillehammer kommune gjør i sine nettorammer til bevilgningsområdene.

Forutsetningene i opprinnelig budsjett vil endre seg gjennom budsjettåret. Det kan være endringer i statstilskudd, kommunestyrevedtak (som 1. og 2. tertialrapport), aktivitetsnivå, lovendringer og liknende. Kommunen er pliktig gjennom året å foreta budsjettreguleringer dersom det skjer endringer i forutsetningene for opprinnelig budsjett.

Kommunestyret eller den kommunestyret har delegert fullmakt til, skal godkjenne all bruk av kommunens midler gjennom bevilgningsvedtak. Dette skjer gjennom hele året, slik at budsjettreguleringer kan pågå helt frem til årsregnskapsavslutning.

Årsbudsjettet er inndelt i en drifts- og en investeringsdel. Videre i rapporten omtales avvikene i driftsbudsjettet og i investeringsbudsjettet. I den foreliggende avviksanalysen er i hovedsak regnskapsmessig avvik til justert budsjett kommentert.

1. OVERORDNET BEVILGNINGSOVERSIKT

	Regnskap 2011	Justert budsjett 2011	Avvik ift budsjett	Opprinnelig budsjett 2011 i 2011 kr	Regnskap 2010	Regnskap 2009
Inntekter:						
Skatt	542 977	544 239	-1 262	539 239	583 298	540 704
Inntektsutjevning	28 509	22 815	5 694	22 815	19 677	21 060
Rammeoverføringer	496 790	496 761	29	502 801	273 475	261 453
Skjønnstilskudd	12 125	12 125	0	4 550	4 468	3 650
Integreringstilskudd	30 092	29 140	952	29 140	24 975	26 981
Tilskudd til ressurskrevende brukere	48 678	46 617	2 061	29 217	20 535	18 628
Momskompensasjon	7 075	7 634	-559	7 635	14 290	11 513
Amortiseringstilskudd	9 307	10 330	-1 023	10 330	9 852	11 078
Eiendomsskatt	56 513	56 524	-11	56 524	54 684	53 006
Utbytte aksjeselskaper	38 154	37 530	624	35 630	81 950	37 511
Kommunens fellesinntekter:	1 270 220	1 263 715	6 505	1 237 880	1 087 204	985 584
Fellesutgifter:						
Diverse netto fellesutgifter	340	1 048	709	0	7 652	1 010
Lønnsavsetning			0	14 578		
Netto felles pensjonskostnad	-17 181	-13 654	3 527	0	-7 883	8 038
Amortisering tidligere års premieavvik	4 189	3 798	-391	3 798	3 521	3 891
Kurstap (+)/Kursgevinst (-)	-794	-1 800	-1 006	-1 800	-6 900	-22 590
Netto renteutgifter	41 786	49 750	7 964	49 750	41 726	40 203
Netto avdragsutgifter	53 266	50 769	-2 497	50 769	52 242	50 441
Kalkulatoriske renter og avskrivninger	-137 513	-138 473	-960	-135 564	-142 641	-126 784
Sum netto fellesutgifter:	-55 907	-48 562	7 345	-18 469	-52 283	-45 791
Netto før avsetninger	1 326 127	1 312 277	13 850	1 256 349	1 139 487	1 031 375
Pliktige avsetninger	-1 567	-1 521	-46	-1 523	-350	-1 956
Andre avsetninger	-350	-1 604	1 254	-1 950		
Bruk av fond	1 048	0	1 048	0	1 280	-1 277
Bruk av fjorårets oversk./Dekn tidl år	38 433	38 433	0			-32 034
Overføring til investeringer	-389	0	-389		-9 166	-83
Avsatt til fond	-39 821	-36 974	-2 847		-1 350	32 560
Inndekking 2008 regnskap			0	0	-21 063	
Reserve		-7 337	7 337	-33 938		
Netto etter avsetninger/bruk av fo	1 323 480	1 303 274	20 206	1 218 938	1 108 838	1 028 585
Til fordeling drift:	1 323 480	1 303 274	20 206	1 218 938	1 108 838	1 028 585
Driftsrammer	1 322 166	1 303 274	-18 892	1 218 938	1 070 405	1 028 585
Merforbruk/mindreforbruk	1 314	-0	1 314	0	38 433	0

1.1 Skatteinngangen

-1,3 mill. kr

Skatteinngangen for 2011 var budsjettetert til 544,2 millioner kroner etter budsjettjustering på 5 millioner kroner i økning i budsjettendringssak i desember. Regnskapet viser en skatteinntekt på 543,0 mill. kroner, dvs. et negativt avvik på 1,3 mill. kroner.

Marginavsetningen slo negativt ut med 2,6 mill kr i 2011 og korrigererte fordelingstall forskuddsordningen 2010 gikk i kommunens disfavør med 1,7 mill.

Skatteinngangen redusert med 40,3 mill.kr til 543,0 mill sammenlignet med 2010, det vil si en reduksjon på 6,9 %. På grunn av redusert skattøre i 2011 var det budsjettetert med nedgang i skatteinngangen sammenlignet med 2010.

1.2 Inntektsutjevning

+ 5,7 mill kr

Inntektsutjevningsordningen gjør at kommunene kompenseres for lavere skatteinntekter enn gjennomsnittet av norske kommuner. Dette kompenseres gjennom rammetilskuddet. Lillehammer kommune mottok 28,5 mill. kroner i 2011, mens det var budsjettert med 22,8 mill. kr.

Kommunens inntektsutjevning har vært økende de siste årene (med en nedgang fra 2009 til 2010), som følge av at kommunens skatteinngang målt i andel av landsgjennomsnittet er redusert fra 98,6 % i 2003 til 91,3 % i 2008 og videre ned til 89,8 % i 2011.

1.3 Rammeoverføringer og skjønnstilskudd

0,0 mill.

Lillehammer kommune budsjetterte med 496, 8 mill. kroner i rammetilskudd og 12,1 mill. kroner i skjønnstilskudd for 2011. Både rammetilskudd og skjønnstilskudd er regnskapsført på samme nivå som årets budsjett.

1.4 Integreringstilskudd

+ 1,0 mill.

Integreringstilskudd er et femårig tilskudd kommunen får for bosetting av flyktninger. Lillehammer kommune budsjetterte med 29,1 mill. kroner i 2011 ut i fra planlagt bosetting. Usikkerheten til inntektsanslaget knytter seg til ut-/innflytting og familiegjenforeninger.

Det er regnskapsført et tilskudd på 30,1 mill. kroner, dvs. et positivt avvik på ca 1 mill kr i forhold til justert budsjett.

1.5 Momskompensasjon

- 0,5 mill.

Momskompensasjon fra staten er delt i to; drift og investering. Momskompensasjon drift går direkte inn i virksomhetenes rammer og kompenseres i forhold til momsutgifter ved kjøp av varer og tjenester. Når det gjelder inngående moms som oppstår i investeringsregnskapet som følge av kjøp av varer og tjenester, utgiftsføres denne momsen i investeringsregnskapet og momskompensasjonen inntektsføres i driftsregnskapet. Momskompensasjonen føres nå gradvis over til investeringsregnskapet over en femårsperiode. I 2011 har 40 % av momskompensasjonen blitt tilført investeringsregnskapet. For 2012 er kravet 60 %.

Lillehammer kommune budsjetterte i driftsregnskapet med 7,6 mill. kroner i momskompensasjon investering i 2011. Regnskapet viser momskompensasjon på 7,1 mill. kroner. Negativt avvik på 0,5 millioner kroner skyldes mindre investert enn budsjettert.

1.6 Eiendomsskatt

0,0 mill.

Lillehammer kommune budsjetterte med 56,5 mill. kroner i eiendomsskatt i 2011. Regnskapet viser en inntekt på 56,5 mill. kroner, dvs. intet avvik.

1.7 Diverse fellesinntekter

+ 1,7 mill.

Andre fellesinntekter er:

- Tilskudd til ressurskrevende brukere
- Amortiseringstilskudd
- Utbytte aksjeselskaper

Tilskudd til ressurskrevende brukere for 2011 ble 4,6 mill kroner høyere enn justert budsjett. Det er inntektsført totalt 51,2 millioner kroner i Lillehammer kommune (inkludert en merinntekt fra 2010 på 6,7 millioner kroner og overføring til andre tjenesteområder 2,5 millioner kroner), hvorav 48,7 millioner kroner er ført på fellesområdet. Budsjett var 46,6 millioner kroner. Derav kommer det fram et avvik på 2,1 millioner kroner på fellesområdet.

Endelig refusjon ressurskrevende brukere er kjent først etter at regnskapet for aktuelt år er stengt. Lillehammer kommune har derfor hatt en praksis om å estimere årets refusjon ved avslutning av regnskap. Arbeidede timer med ressurskrevende brukere varierer ikke bare fra år til år, men det er også store variasjoner gjennom året. Basert på den informasjonen som var kjent i midten av februar, var regnskapsført inntekt det beste anslaget. Det viser seg nå at denne inntekten for 2011 er vurdert ca 4,7 millioner kroner for høyt, se regnskapets note nr 21. Dette må budsjettjusteres og korrigeres i 2012. Dette vil bli lagt fram i første tertial rapport.

Amortiseringstilskudd (rentekompensasjon fra staten) ble 1 million lavere enn budsjett. Dette skyldes at rentenivået var lavere i 2011 enn forutsatt.

Utbytte fra aksjeselskaper ble 0,6 mill kroner høyere enn budsjett. Budsjettet er et anslag og avviket anses ikke vesentlig.

1.8 Diverse fellesutgifter

+ 0,7 mill.

Diverse netto fellesutgifter er utgifter og inntekter som ikke på noe enkelt vis kan henføres til noe tjenesteområde.

Totalt er det utgiftsført 0,3 mill. på denne posten mot budsjett på 1 mill. kroner. Positivt avvik på 0,7 mill. kr.

1.9 Netto renteutgifter og kursgevinst**+ 7,0 mill.**

Lillehammer kommune budsjetterte med 48,0 mill. kroner i netto renteutgifter og verdipapiravkastning i 2011. Regnskapet viser netto utgifter på til sammen 41 mill. kroner, dvs. et positivt avvik på 7 mill. kroner.

Avviket skyldes hovedsakelig lavere rente enn forutsatt i 2011. Lillehammer kommunes rentebetingelser på lån med flytende rente er nært knyttet opp mot effektiv 3 måneders NIBOR. Rentenivå på effektiv 3 md Nibor i 2011 lå i snitt på 2,95 %. Budsjettforutsetningen til Lillehammer kommune var 3,6 % på nye og flytende lån. Lillehammer kommune har igjennom 2011 i gjennomsnitt hatt lån med flytende rente på i størrelsesorden 650 mill kroner.

1.10 Netto avdragsutgifter**- 2,5 mill.**

Lillehammer kommune budsjetterte med 50,8 mill. kroner i netto avdragsutgifter i 2011. Regnskapet viser utgifter på til sammen 53,3 mill. kroner, dvs. et negativt avvik på 2,5 mill. kroner. Det ble i 2. tertial rapport varslet om positivt avvik på netto renteutgifter og negativt avvik på avdragsutgifter, men ettersom det negative avviket på avdrag ble forventet oppveid av positivt avvik på renter, ble ikke budsjettet regulert.

1.11 Kalkulatoriske renter og avskrivninger

Kalkulatoriske renter og avskrivninger er motposten til finansutgiftene som belastes virksomhetene i form av husleie o.l. Nettovirkningen for kommunen under ett er 0, det som utgiftsføres hos virksomhetene inntektsføres på fellesskapet.

1.12 Finansieringstransaksjoner**+ 6,3 mill.**

Finansieringstransaksjoner utgjør her bruk og avsetninger til fond, samt overføringer til investeringsregnskapet.

Avvik i.f.t. justert budsjett er + 6,3 mill. kroner. Hovedårsaken til dette, er at gjenværende budsjettpost på årets reserve, kr 7,3 mill kr her ligger som et positivt avvik på finansieringstransaksjoner. I tillegg betyr dette at det er overført 0,3 mill kroner mer til investeringsregnskapet enn budsjettert, og at det er avsatt netto 0,6 mill. kroner mer til fond enn budsjettert.

Årets resultat på 1,3 mill. kroner er ikke disponert enda. Fondssaldo pr 31.12.2011 er altså eksklusiv årets resultat.

1.13 Lønn og pensjon

Lønnsvekst

Brutto lønnsutgifter i Lillehammer kommune i 2011 var på 1,078 mrd kroner. Dette er 12,1 millioner kroner høyere enn budsjett og 49,3 millioner kroner høyere enn brutto lønnsutgifter i 2010.

Budsjettavviket på lønn beskrives på de enkelte områder.

Lønnsøkning fra 2010 til 2011 som skyldes lønnsoppgjør, er i størrelsesorden 40 millioner kroner.

Lønnsutgifter (Kostraart), i mill kr	Regnskap 2011	Justert Budsjett 2011	Avvik	Regnskap 2010	Regnskap 2009	Diff 2011-2010
Fast lønn	714,7	716,7	2,1	680,5	662,8	34,2
Lønn til vikarer	62,3	56,3	-6,0	63,6	57,2	-1,4
Lønn til ekstrahjelp	5,8	2,3	-3,5	5,3	8,7	0,5
Overtidslønn	14,1	6,4	-7,8	14,3	15,9	-0,2
Annen lønn og trekkpliktige godtgjørelser	27,9	23,9	-4,1	23,5	21,9	4,5
Lønn vedlikehold	0,1	0,0	-0,1	0,1	0,1	0,0
Godtgjørelse folkevalgte	3,5	3,4	-0,1	3,0	2,9	0,5
Trekkpliktig/oppgavepliktig, ikke arbeidsgiverplik	11,8	14,0	2,2	15,6	14,2	-3,8
Utgifter og godtgjørelser for reiser, diett m.m.	2,2	1,7	-0,4	1,9	1,9	0,2
Andre oppgavepliktige godtgjørelser	4,4	3,7	-0,6	3,9	3,6	0,5
Pensjonsinnskudd og trekkpliktige forsikringsordninger	107,8	111,0	3,2	101,2	102,7	6,6
Arbeidsgiveravgift	124,3	127,3	3,0	116,6	113,2	7,7
Sum brutto lønnsutgifter	1 078,8	1 066,7	-12,1	1 029,6	1 005,2	49,3
Sykelønnsrefusjon	-46,4	-40,5	5,8	-53,6	-56,7	7,3
Sum netto lønnsutgifter	1 032,5	1 026,2	-6,3	975,9	948,4	56,5

Tabell 1 - Differanse mellom regnskap 2011 og 2010, og justert budsjett 2011 (i mill. kr)

Pensjon

Total pensjonskostnad viser ifølge tabellen et positivt avvik på 3,2 millioner kroner. Dette er summen av betalt pensjonspremie og premieavvik for 2011 og amortisering premieavvik for tidligere år. For å finne Lillehammer kommunes totale utgift som følge av pensjon, må dette justeres for arbeidsgiveravgift og avkastning fra premiefondet. Den totale utgiften for Lillehammer kommune vil da være 108,3 millioner kroner mot budsjettet 112,7 millioner kroner, dvs. et totalt positivt avvik på 3,4 millioner kroner.

Det var avsatt tilstrekkelig midler i budsjettet til å dekke lønnsoppgjør 2011 og pensjonskostnad for året 2011.

DEL 2 DRIFTSRAMMER

Driftsrammer er de bevilgningsområdene som utfører drift, forvaltning og utvikling av kommunens tjenester og ressurser.

Netto driftsbevilgninger i 2011 var på 1.303 mill.kr. Regnskap for 2011 viser et netto forbruk på til sammen 1.322 mill.kr, dvs. et negativt budsjettavvik på 18,9 mill.kr. Dette er en avviksprosent på -1,4 %, mens tilsvarende tall i 2010 var -2,4 %.

De største avvikene er knyttet til Barnehageområdet, Lillehammer Helsehus og Areal og Miljø.

AVVIKSOVERSIKT PR 31.12.2011

(nettorammer i hele tusen)	Regnskap 2011	Justert budsjett 2011	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig Budsjett 2011	Regnskap 2010
Tjenesteområder:						
Areal og miljø	6 525	3 681	-2 844	-77,2 %	3 022	6 207
Avlastning	23 035	22 690	-345	-1,5 %	18 231	16 030
Barnehager (kommunale)	66 891	68 275	1 384	2,0 %	61 109	23 824 1)
Barnehageforvaltning	91 734	86 522	-5 212	-6,0 %	95 379	-6 240 1)
Barnevern	32 628	32 409	-219	-0,7 %	30 505	30 251
Bofellesskap	106 319	104 993	-1 326	-1,3 %	95 738	88 088
Byggservice	32 124	30 400	-1 724	-5,7 %	24 518	2 767
Eiendom	-4 359	-3 720	639	17,2 %	-3 951	-4 996
Grunnskole	316 765	316 268	-497	-0,2 %	303 555	312 916
Hjemmetjenesten	155 178	153 944	-1 234	-0,8 %	142 891	147 474
Kultur og fritid	13 953	14 648	695	4,7 %	14 356	21 525 2)
Kulturhuset Banken	3 230	3 090	-141	-4,6 %	2 657	3 227
Lillehammer helsestasjon	11 238	10 982	-256	-2,3 %	10 473	10 324
Lillehammer Bibliotek	9 822	9 965	143	1,4 %	9 741	10 269
Lillehammer kino	557	912	355	38,9 %	786	2 330
Lillehammer helsehus	138 693	134 778	-3 916	-2,9 %	123 064	134 592
Lillehammer kulturskole	6 790	6 598	-193	-2,9 %	6 211	6 155
NAV	39 946	40 115	169	0,4 %	39 672	33 151
Lillehammer Læringscenter	38 054	38 123	69	0,2 %	32 338	34 820
Rehabilitering	17 377	17 673	296	1,7 %	17 171	15 865
Syssetting	19 254	19 238	-16	-0,1 %	16 962	18 542
Kommunalteknikk og utemiljø	37 060	36 183	-877	-2,4 %	32 719	33 225
Tildelingsenheten	17 125	16 214	-911	-5,6 %	14 897	14 680
Vann og avløp	-40	0	40	0,0 %	0	0

(nettorammer i hele tusen)	Regnskap 2011	Justert budsjett 2011	Avvik	Avvik i %	Opprinnelig Budsjett 2011	Regnskap 2010
Fagenheter:						
Strategisk planlegging og utvikling	8 537	9 157	620	6,8 %	9 202	6 632
Personal	28 116	26 471	-1 645	-6,2 %	23 618	23 326 3)
Informasjon og service	14 867	14 965	98	0,7 %	13 681	13 858
Økonomi	-1 798	-1 337	461	34,5 %	-1 390	-682
Andre:						
IKT basiskostnader	13 462	12 174	-1 288	-10,6 %	11 082	11 095
Rådhusforvaltning	10 063	10 066	2	0,0 %	9 993	12 089
Rådmannsfunksjon	11 039	11 149	110	1,0 %	6 496	6 163
Lillehammer kirkelige fellesråd	11 332	11 332	0	0,0 %	8 871	2)
Andre (under Fellesområdet 80):						
Brann- og feiervesen	19 921	19 292	-629	-3,3 %	19 292	18 767
Personellutg pga overtallighet	588	588	0	0,0 %	865	56
Politisk virksomhet	6 957	5 764	-1 193	-20,7 %	5 513	4 810
Revisjon og kontrollutvalg	1 707	1 893	186	9,8 %	1 893	1 638
Lilleh.kommunes andel felles funk.	17 474	17 780	306	1,7 %	17 780	17 627
SUM DRIFTSRAMMER:	1 322 166	1 303 274	-18 892	-1,4 %	1 218 940	1 070 405

1) Øremerket tilskudd innlemmet i rammeoverføring fom 2011

2) Lillehammer kirkelige fellesråd lå tidligere under Kultur og fritid. Eget bevilgningsområde fom 2011.

3) Inkl Kommuneoverlegens ansvarsområder (legevakt m.m.)

TJENESTEOMRÅDER:

Areal og miljø

Totalt avvik er -2 8 mill. kroner. Avviket på gebyrinntektene er -2,9 mill. kroner (inkl. gebyr private avløpsanlegg). Av dette er avviket på byggesak - 2 2 mill. kroner.

Det negative avviket forklares med for høyt budsjetterte inntekter på gebyrer spesielt innenfor byggesak. Det høye nivået ble etablert i 2004/5 i en periode med stor utbygging. Byggesaksavdelingen er nå ajour med behandling av innkomne saker og regnskapsresultatet på gebyrer gjenspeiler det nivået som kan forventes. Betydelig del av kapasiteten innen areal og miljø har vært satt inn på arbeidet med kommuneplanens arealdel (arealplanlegger og GIS konsulent) uten at dette har vært kompensert økonomisk.

Avlastning

Tjenesteområdet fremstår med et negativt avvik på 345.000 kroner eller 1,5 %.

Korrigert for en utestående fordring på 85.000 kroner, er det reelle avviket - 260.000 kroner.

Pga. høye strømutfgifter i fjorårets, kalde vinter, fikk vi et merforbruk på i overkant av kr. 33.000.-

Avviket skyldes i hovedsak volumendringer i en omfattende rehabiliteringssak samt noe merforbruk på strøm.

Barnehageforvaltningen og kommunale barnehager

Kommunale barnehager har samlet sett et positivt avvik ved årets slutt på 1,4 mill. kroner. Hovedårsaken til overskuddet er knyttet til tilførsel av midler etter kvartalsvise tellinger av barn, uten tilsvarende økning av personell og er således en konsekvens av ny finansieringsmodell for barnehagene.

Barnehageforvaltningen har et negativt resultat på 5,2 mill. kroner. Tjenesten

varslet å gå i balanse ved årets slutt 2.tertial. Årsaken til avviket skyldes innføringen av ny finansieringsmodell for de ikke-kommunale barnehagene og kvartalsvise tellinger av barn. Dette har medført økte overføringer både til kommunale og private barnehager i løpet av året. I budsjettet for 2011 ble det avsatt 3,8 mill. kroner til disse tellingene. Totalt medførte tellingene og avregningen mot regnskapsresultat, en ekstra kostnad på 9,4 mill. kroner. Det fremmes egen sak til kommunestyret om evaluering av modellen.

Resterende avvik er i all hovedsak knyttet til styrkning til barn i førskolealder samt lærlingtilskudd. Tiltak for å bringe disse områdene i balanse er igangsatt og resultatene er i ferd med å komme. Tjenesten regner med å få aktiviteten tilpasset budsjettet i 2012.

Samlet regnskapsmessig negativt avvik for hele barnehageområdet er 3,8 mill. kroner eller 2,4 %.

Av den sentrale reserven i budsjett 2011 på 33,3 mill. kroner, var det avsatt ca 4 mill. kroner til å dekke merutgifter som følge av den nye finansieringsordningen til ikke-kommunale barnehager. Denne reserven er ikke overført til barnehagene. Dersom man tar denne reserven inn i beregningen, ville barnehageområdet gått i balanse.

Barnevern

Barneverntjenesten (inkl. Busmoen bofellesskap for enslige mindreårige) har et negativt avvik på 218.000 kroner. Dette skyldes i hovedsak økte utgifter knyttet til barn i omsorgstiltak. Antall barn i fosterhjem har vært stabilt fra 2010 til 2011, men utviklingen er at flere av barna har behov for forsterkede fosterhjem, som også er dyrere fosterhjem. Antall barn med hjelpetiltak har gått ned med 8,1 % i samme periode. Årsaken til denne nedgangen er en gjennomgang og

evaluering av hjelpetiltakene i den hensikt å målrette tiltak i barnevernet i større grad.

Bofellesskap

Bofellesskap har et negativt avvik ved årets slutt på -1,3 mill.kroner eller 1,3 %. Hele avviket er knyttet til tre nye brukere hvorav to av disse kom ila høsten 2011.

Generelt har det vært en stor pågang av nye brukere i 2011, spesielt fra de som bor utenfor eksisterende bofellesskap og brukere innenfor psykisk helsearbeid. Netto tilgang er på 54 brukere. 3 av disse er etablert i bofellesskap og resten er fordelt på 14 utebrukere og 37 personer som får bistand av psykiatrisk Boteam.

Den store økningen i antall utebrukere har i all hovedsak fått tjenester innenfor eksisterende turnuser og rammer. I tillegg er tjenesten i gang med ytterligere endringsarbeid for å øke fleksibilitet og evne til å ta inn volumendringer innenfor eksisterende rammer.

Byggservice

Tjenesten har et avvik på ca -1,7 mill kr ved årets slutt. Dette skyldes i hovedsak høyere vikarutgifter og lavere refusjoner enn forutsatt i budsjettet for 2011.

Eiendom

Regnskapet for Eiendom er gjort opp med et overskudd på 639.000 kroner

Det har tidvis vært ubesatte stillinger og tilhørende besparelser i lønn. Innen boliger har kostnadssida vært som budsjettet, mens det har vært økte husleieinntekter og økte refusjoner. Innenfor øvrige bygninger har kostnadene vært større enn budsjettet. Det har ikke vært stor aktivitet i kommuneskogen i 2011.

Vedlikeholdsbudsjettet er fortsatt på det lave nivået som ble innført i 2008.

Grunnskole

Tjenesteområdet fremkommer med et negativt resultat på 497.000 kroner eller 0,16 % av budsjett. Avviket for 2011 fremstår som noe bedre enn varslet 2. tertial. Resultatet i 2010 var minus 5,8 mill. kroner.

Avviket består i all hovedsak av funksjonene «Elever i andre kommuner» og «Skoleskyss»

Hjemmetjenesten

Hjemmetjenesten hadde i 2011 et avvik på -1,2 mill. kroner.

Avviket knyttes i sin helhet til meldt volumøkning fra høsten til to ressurskrevende brukere som får brukerstyrt personlig assistanse via ULOBA. Tjenesteområdet gikk for øvrig i balanse på grunn av et kontinuerlig fokus på organisasjonsutvikling, ledelse og styring. Tjenesteområde har også tatt ut gevinster som følge av fokus på kompetanseutvikling og faglig standard.

Kulturhuset

Tjenesten har et negativt avvik på -141.000 kroner.

Avviket er i all hovedsak relatert til manglende leieinntekter, særlig knyttet til nedgang i konferanser og seminarer i næringsliv samt noe på lavere billettinntekter enn forventet. Det er også knyttet utfordringer til strømforbruk og kostnader til oppvarming.

Lillehammer bibliotek

Lillehammer bibliotek avsluttet året med et positivt resultat på 142.000 kroner. Dette skyldes i all hovedsak besparelse ifbm sykefravær hvor det ikke er benyttet vikar.

Lillehammer Kulturskole

Tjenesten har et negativt resultat på 193.000 kroner eller 2,9 %.

Banken

Tjenesten har et negativt avvik på -141.000 kroner.

Avviket er i all hovedsak relatert til manglende leieinntekter, særlig knyttet til nedgang i konferanser og seminarer i næringsliv samt noe på lavere billettinntekter enn forventet. Det er også knyttet utfordringer til strømforbruk og kostnader til oppvarming.

Avviket er i all hovedsak knyttet til manglende billettinntekter på konserter samt noe på økt husleie og vikarkostnader.

Lillehammer helsehus

Lillehammer helsehus har et negativt avvik i forhold til budsjett på 3,9 mill. kroner i 2011.

Avviket er i hovedsak knyttet til høyere forbruk enn budsjettet på overtid/ekstrahjelp og innleie fra eksternt vikarbyrå. Bruk av vikarbyrå har vært nødvendig pga. manglende fagdekning blant de faste ansatte.

I 2011 ble tilbudet «aktiv omsorg» etablert på helsehuset. Dette tiltaket har gitt faste forutsigbare arrangement på hverdager, og kinotilbud i helgene. Dette er et populært tiltak og har bidratt til å heve kvaliteten på tjenestetilbudet.

Lillehammer Helsestasjon

Tjenesten har et negativt avvik for 2011 på 256.000 kroner eller 2,3 %. Underskuddet er i henhold til varslet avvik gjennom året. Avviket er knyttet til pliktig avsetning til fond samt lavere inntjening ved reisevaksiner enn antatt. Inntjeningen ved reisevaksinene har bedret seg gjennom året, men nådde ikke helt balanse ved årets slutt.

Lillehammer kino

Lillehammer kino hadde en omsetning på 10,9 mill. kroner i 2011 og et positivt avvik på 355 000 kroner.

Besøk og billettinntekter ligger litt under budsjett i 2011, derav filmleie også noe under budsjett. Det har vært noe innsparing på lønnsutgifter etter digitaliseringen i 2011, da personellbehovet er redusert etter digitaliseringen.

Lillehammer læringscenter

Tjenesten leverer et resultat i balanse ved årets slutt.

Det har blitt foretatt store endringer innad i tjenesten for å oppnå dette. Øremerkede statstilskudd er nå blitt mer forutsigbare og resultatet er noe bedre enn budsjett. Det samme gjelder tiltaksmidler for funksjonshemmede flyktninger. Imidlertid har postene som dekker drift av introduksjonsprogrammet og ventestønad (som betales ut i til deltakerne i påvente av at kontrakt om introduksjonsprogram kan skrives). Dreiningen fra utgifter til ventestønad fra introduksjonsstønad skyldes i hovedsak at folkeregisteret ikke godkjente overføringsflyktningenes FN-pass som tilstrekkelig dokumentasjon for å gi person nr. Dette har vært en nasjonal utfordring.

Kultur og fritid

Tjenesteområdet hadde et positivt avvik 695.000 kroner. Dette skyldes i hovedsak at ca 500.000 kroner var avsatt til istandsetting/innkjøp/etablering av nytt forebyggende ungdomstilbud som kostnadsmessig ble forskjøvet til 2012. For øvrig skyldes avvik generelle sparetiltak og vakanser gjennom året som kun delvis er dekket inn av vikarer og med et visst etterslep til 2012. Dette gjelder også prosjekter med ekstern delfinansiering.

NAV Lillehammer

NAV Lillehammer hadde et positivt avvik i 2011 på 169.000 kroner.

Årsaken til det positive avviket er reduserte utgifter til kvalifiseringsstønad og økte inntekter i form av refusjoner fra staten.

Dette har dekket opp for økte utgifter til økonomisk sosialhjelp. Antall brukere som har fått utbetalt økonomisk sosialhjelp har gått ned fra 2010 til 2011 med 11 brukere. Fra 688 stk i 2010 til 677 i 2011.

Utbetalingene har allikevel økt litt pga av indeksregulering i de statlige veiledende satsene og at Lillehammer kommune har økt sine satser på husleie.

Samlet utbetalt sosial stønad totalt i 2010 var kr. 24 451 391,-.

Samlet utbetalt sosial stønad totalt i 2011 var kr. 24 674 139,-.

Rehabilitering

Positivt årsresultat pålydende 295.000 kroner forklares ved refusjon sykelønn, ikke utbetalt driftstilskudd til selvstendig næringsdrivende fysioterapi i sykefravær og generell nøysomhet i ordinære driftsposter.

Syssetting

Tjenesteområdet har et negativt avvik på 15.000 kroner i 2011.

Gjenbruket hadde en merinntekt i forhold til budsjett på 250.000 kroner og Marihøna en merinntekt på 100.000 kroner i 2011. Denne merinntekten har bidratt til å dekke opp utgifter til vikar ved korttidsfravær, og ferieavvikling i tjenesteområdet i 2011.

Tildelingsenheten

Tjenesteområdet hadde et negativt avvik på 911.000 kroner som forklares med; overforbruk omsorgslønn 399.000 kroner (knyttet til netto økning av antall mottakere fra 37 til 45, hvorav flere er omfattende, krevende omsorgssituasjoner) samt Støttekontakt på – 57.000 kroner.

Dekning av en delkostnad knyttet til forsterkning på et opphold i barnevernsinstitusjon som ikke dekkes av barnevernet på 409.000 kroner.

Kjøp av «Kom – ut senger» på sykehuset ble 83.000 kroner mer enn budsjettet, noe som skyldes flere brukere-oppholds døgn enn tidligere år.

Refusjon sykelønn ble 17.000 kr mindre enn budsjettet.

Kommunalteknikk og Utemiljø

Fagområdene Veg og trafikk, Park og idrett

Kommunalteknikk og Utemiljø har for regnskapsåret 2011 et negativt avvik på 887.000 kroner som utgjør ca. 2,5 % av netto driftsramme. Hovedårsaken er merkostnad vinterdrift kommunale vegger, utgifter tilknyttet flom som ikke er kompensert og merkostnader gatelys.

Driftsutgifter:

Tjenesteområdet har f.o.m 1. tertial rapportert et negativt årsresultat med bakgrunn i merkostnad vinterdrift kommunale vegger på ca. 300.000 kroner, dette ble ytterligere forsterket etter merkostnader tilknyttet opprydding og istandsetting etter årets flomsituasjon på ca. 400.000 kroner. I tillegg er avtalen vedrørende drift og vedlikehold av gatelys mellom Lillehammer kommune og Eidsiva Nett (tidligere LGE) fra 1997 sagt opp. Det har resultert i et økonomisk oppgjør vedrørende underfakturerte kostnader for perioden 2006 – 2010 på totalt ca. 400.000 kroner. Inkludert nevnte uforutsette forhold lå tjenesteområdet an til et totalt negativt års avvik på ca. 1,7 mill. kroner hvor hovedandelen var tilknyttet drift og vedlikehold av kommunale vegger og veganlegg, inklusive gatelys.

Drift og vedlikehold av park, idrett og friluftsanlegg er i.h.t budsjett, dette inkluderer drift og vedlikehold av kommunale idretts- og ishaller.

Innsparingstiltak ble iverksatt for å redusere det negative avviket innen fagområdet veg og trafikk, dette omfattet redusert drift/vedlikehold tilknyttet kommunal vegger/veganlegg, park, idrett og friluftsanlegg. Innsparingstiltakene kombinert med noe høyere inntekter enn budsjettet siste halvår, bidro til å redusere det negative avviket vesentlig.

Driftsinntekter:

Inntekter tilknyttet utleie av kommunale idrettsanlegg er iht budsjett (ca. 5,2 mill. kroner)

Inntekter tilknyttet salg av tjeneste til Kirkevergen (drift av kirkegårder inkl. graver) er i.h.t budsjett (ca. 1,4 mill. kroner)

Inntekter tilknyttet avgiftsparkering var 3 % høyere enn budsjettet (280.000 kroner)

Vann, avløp og renovasjon.

Totalt var det budsjettet med høy driftsaktivitet og bruk av bundne fond fordelt slik:

Vann og avløpsfond med ca. 1,8 mill. kroner.

Renovasjonsfond med 43.000 kroner
Septikrenovasjonsfond med kr. 0,-

Regnskap 2011 for vann, avløp og renovasjon viser et positivt avvik på ca. 11,5 mill. kroner før avsetning/bruk av fond.

Selvkostområde vann og avløp avsetter totalt ca.11,7 mill. kroner til bundne fond som fordeles slik; vann ca. 3,8 mill. kroner og avløp ca. 7,9 mill. kroner.

Selvkostområde renovasjon bruker ca. 40.000 kroner av bundne fond

Selvkostområde septikrenovasjon bruker ca. 160.000 kroner av bundne fond

Lillehammer kommune bør fortsatt opparbeide positive fond, primært tilknyttet vann og avløp, for å ivareta svingninger tilknyttet årlige finanskostnader (kalkulatoriske renter og avskrivninger) og uforutsette utgifter (ledningsnett og tekniske anlegg) uten at dette skal medføre store økninger av årlige gebyrsatser.

Driftsutgifter:

Hovedårsaken til positivt avvik tilknyttet vann og avløp skyldes lav driftsaktivitet som følge av bemanningssituasjonen og

lavere kalkulatoriske renter enn budsjettet

Driftsinntekter:

Totale gebyrinntekter på ca. 93 mill. kroner (vann og avløp) er ca. 4,5 mill. kroner høyere enn budsjettet, dvs. ca. + 4,8 % i.h.t. budsjettgrunnlaget.

FAGENHETER:

Fagenhet Informasjon og service

Fagenhet Informasjon og service hadde et mindreforbruk på 98.000 kroner. Mindreforbruket skyldes kraftig innstramning for å dekke inn andre merkostnader, samt noe reduserte portoutgifter.

Fagenhet Økonomi

Fagenhet Økonomi hadde et mindreforbruk på 461.000 kroner.

Fagenheten består av to budsjettområder; Fellesenhets Økonomi og Økonomiseksjon Lillehammer. Mindreforbruket gjelder Økonomiseksjon Lillehammer og skyldes reduserte personalutgifter pga redusert bemanning fra 2010/2011, samt reduserte gebyr og portoutgifter.

Fellesenhets Økonomi hadde et mindreforbruk på driftsutgifter på 59.000 kroner, som er satt av til over-/underskuddsfond i hht avtale mellom 3-1 kommunene.

Strategi og utvikling

Fagenhet for strategi og utvikling hadde i 2011 et mindreforbruk (overskudd) på i overkant av 600.000 kroner. Årsaken til dette er at enheten i praksis hadde et ledig årsverk (fordelt på flere personer) som følge av sykdom og prosjektarbeid. Konsekvensen er at arbeidsoppgaver ble liggende, blant annet arbeidet med kommunens klima- og energiplan.

Personal (ekskl. kommuneoverlegens områder)

Fagenhet personal har tilnærmet et resultat i balanse. Bak dette skjuler det seg blant annet noe større utgifter til lærlingeordningen enn budsjettet pga. antallet lærlinger. Dette kompenseres av refusjon sykelønn.

Andre områder:

Kommuneoverlegens ansvarsområde

Samlet har funksjonsområdet et negativt avvik på 1.650.000 kroner. Det er i hovedsak tre momenter som utgjør årsaken til resultatet.

Lønnsvekst leger og personell på legevakt ble ca 110.000 kr mer enn budsjettet.

Manglende trygderefusjon for nattpasienter, egenbetaling og refusjon fra andre kommuner utgjør ca 180.000 kroner. I tillegg har salg av medisiner til pasienter et negativt avvik på ca 100.000 kroner.

Basistilskuddet til fastleger har økt i løpet av 2011 og er ikke tilstrekkelig korrigert i budsjettet. Dette utgjør et negativt avvik på 650.000 kroner.

I 2010 ble det inngått en avtale med sykehuset om etablering av overgrepsmottak på sykehuset. Pga sen fakturering ble driftskostnadene for 2010 ført på 2011 og medfører et negativt regnskapsmessig avvik på 477.000 kroner. Utover dette har ansvarsområdet noen mindre avvik knyttet til drift av legevakt og kostnader knyttet til turnuslege.

Rådmannsfunksjonen

Rådmannsfunksjonen hadde et mindreforbruk på 110.000 kroner. Innkjøpsenheten lå i 2011 til

rådmannsfunksjonens budsjetttramme, og mindreforbruket er knyttet til vakanse i enheten.

Rådhusforvaltningen

Rådhusforvaltningen består av kantinedrift, rådhuset og Dagingengården, og resultat for 2011 er i henhold til budsjett.

Politisk virksomhet

Budsjettområdet hadde et merforbruk på 1 193 000 kroner. Av dette er 854.000 kroner knyttet til; merutgifter valgte politikere, etterlønn ordfører, ansettelse rådmann, diverse merutgifter politisk virksomhet. Øvrige 339.000 kroner gjelder innleid ekstrahjelp og overtid for gjennomføring av kommune- og fylkestingsvalg 2011.

Kontrollutvalg/revisjon

Budsjettområdet hadde et mindreforbruk på 186.000 kroner. Mindreforbruket skyldes avregning 2010/2011 og mindreforbruk andre utgifter.

IKT Drift

Budsjettområdet hadde et merforbruk på 1.288.000 kroner. Avviket gjelder merutgifter til felles IKT-programvare og – utstyr, lagring, felles telefoni mm. som ikke er budsjettet fra 2010 til 2011.

Personellutgifter pga overtallighet.

Bevilgingsområdet skal dekke omplasseringsutvalgets dekning av personellutgifter pga overtallighet. Personellutgifter pga overtallighet ut over dette er dekket av eget Tjenesteområde.

3. KAPITALREGNSKAPET

I den følgende avviksanalysen for kapitalregnskapet (hovedsakelig investeringer), vil alle investeringsprosjektene og bevilgningsrammene bli omtalt «netto» hvis ikke annet er forklart. Dette vil si at vi omtaler prosjektene og bevilgningene som sum av brutto utgiftsførte utgifter korrigert for tilskudd eller andre eksterne prosjektinntekter. Det vil si at sumlinjene pr prosjekt er lånefinansiert. Denne avviksanalysen vil derfor ikke være fullt sammenlignbar med regnskapsskjema 2A, 2B og 5, men vil svare på avvik mot budsjettet bruk av lån.

Bevilgningsoversikt	Regnskap	Justert budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
AREAL OG MILJØ	-107 000,00	0,00	107 000,00	0,00
LILLEHAMMER OG ØYER BRANNVESEN	0,00	0,00	0,00	0,00
BYGGSERVICE	307 798,00	458 100,00	150 302,00	0,00
EIENDOM	35 705 144,46	68 668 946,00	32 963 801,54	1 173,42
HJEMMETJENESTEN	1 806 728,80	5 344 500,00	3 537 771,20	0,00
KULTUR OG FRITID	-15 000,00	0,00	15 000,00	0,00
LILLEHAMMER KINO	39 963,82	0,00	-39 963,82	0,00
LILLEHAMMER HELSEHUS	451 342,50	839 899,00	388 556,50	57,61
REHABILITERING	151 011,05	152 700,00	1 688,95	31,86
SYSSELSETTING	612 056,00	662 900,00	50 844,00	0,00
VANN OG AVLØP	29 979 444,39	65 735 076,00	35 755 631,61	0,00
TILDELINGSENHETEN	265 851,00	0,00	-265 851,00	0,00
KOMMUNALTEKNIKK OG UTEMILJØ	22 391 156,74	16 897 822,00	-5 493 334,74	302,64
LILLEHAMME KIRKELIGE FELLESRÅD	1 666 775,00	4 121 250,00	2 454 475,00	9,33
INFORMASJON OG SERVICE	791 880,00	0,00	-791 880,00	0,00
IT	1 948 245,76	2 101 857,00	153 611,24	0,00
BARNEHAGEFORVALTNING	543 967,04	509 000,00	-34 967,04	104,21
RÅDHUSFORVALTNING	280 543,00	484 143,00	203 600,00	0,00
FELLESOMRÅDET	41 102 756,58	61 734 807,00	20 632 050,42	67,87
	137 922 664,14	227 711 000,00	89 788 335,86	1 746,93

Det er netto utgiftsført 137,9 millioner kroner i kapitalregnskapet mot 227,7 millioner kroner i budsjettet, altså et mindreforbruk på 89,8 millioner kroner.

De vesentligste avvikene er tilknyttet TO Eiendom og TO Vann og Avløp. Disse er avviksforklart i årsmeldingen, og vi gjentar ikke denne forklaringen i dette dokumentet.

Nedenfor omtales andre noe mindre vesentlige avvik:

Hjemmetjenesten

Positivt avvik på investeringer på 3,5 millioner kroner. Hjemmetjenesten hadde for 2011 et budsjett på 5 mill kroner til leasing av nye biler og 0,3 mill. kr til utstyrsinvesteringer. Avviket er tilknyttet leasing av nye biler. Alle bilene ble mottatt rundt årsskiftet 2011-2012, og 1,5 million kroner er utgiftsført i 2011. Resten vil komme i 2012.

Lillehammer Helsehus

Positivt avvik på 0,4 millioner kroner. Lillehammer helsehus hadde budsjett på diverse utstyr på 0,8 millioner kroner. Av dette er 0,5 millioner kroner brukt.

Tildelingsenheten

Negativt avvik 0,3 millioner kroner. Dette er utgiftsføring av påløpte utgifter i 2011 knyttet til Lillehammer kommunes andel av IKT-etablering TRUST. Ytterligere utgifter vil påløpe som del av IKT-budsjett 2012.

Kommunalteknikk og utemiljø

Negativt avvik 5,5 millioner kroner. Det negative avviket er tilknyttet mellomfinansiering av prosjekt Rulleskitrase. Eksterne tilskudd blir utbetalt når prosjektet er ferdigstilt i 2012.

Lillehammer kirkelige fellesråd

Positivt avvik 2,5 mill. kroner er knyttet til ikke igangsatt arbeid på Søre Ål Kirkegård.

Informasjon og Service

Negativt avvik 0,8 millioner kroner skyldes ny leasingavtale på en stor kopimaskin. Dette var en fornyelse av gammel avtale, og den er ved en feiltakelse ikke blitt budsjettert. Det vises også til note 13.

IKT

Budsjettområdet hadde et mindreforbruk på 154.000 kroner, som er knyttet til besparelser i prosjekter og eksterne tilskuddsmidler mottatt i 2011.

Rådhusforvaltningen

Positivt avvik på 0,2 mill kroner skyldes budsjettpost på arkivlokaler som ikke er gjennomført.

Fellesområdet

På fellesområdet føres startlån som utlån over investeringsregnskapet. Det er utbetalt startlån tilsvarende ca 20 millioner kroner mindre enn total lånebevilgning for 2011.

De ubrukte investeringsbevilgningene fra 2011 skal rebudsjetteres i forbindelse med 1. tertial rapport.

OPPSUMMERING

I forhold til kommunestyrets budsjettbevilgninger for 2011 viser driftsregnskapet et positivt resultat på 1,3 mill. kroner for 2011.

Virksomhetene hadde til sammen 18,9 mill. kroner i overforbruk, hvor de største avvikene er knyttet til Barnehageområdet, Lillehammer helsehus og Areal og Miljø.

Tilsvarende synliggjør bevilgningsoversikten netto etter avsetninger og bruk av fond et underforbruk på 20,2 mill. kroner.

I forhold til kommunestyrets budsjettbevilgninger for 2011 viser kapitalregnskapet et mindreforbruk på 89,8 millioner kroner (netto-tall). De vesentligste avvikene er tilknyttet TO Eiendom og TO Vann og Avløp.